



Gledališče

Rainer Werner Fassbinder:

Kri na mačjem vratu

Mestno gledališče ljubljansko

★★★★★

Fassbinderjeva specifična gradnja dogajanja na jezikovni ravni in filmska fragmentarnost z ostrimi rezi med hipnimi prizori na odru kaj hitro lahko delujeta togo in statično, a je ustvarjalni ekipi to gmoto besednega gradiva uspelo narediti presenetljivo živo in meseno. K takšnemu učinku vodijo celostna usmeritev (režiserka Ivana Djilas), ki postavlja monološke izpovedi in kratke dialoge v scenski kontekst zabave, telesna razgibanost v dinamičnih konstelacijah množice (koreografinja Maša Kagao Knez) in ubrana kolektivnost igralske ekipe.

Kljub temu vsi drobci osebnih zgodb in njihovih trkov niso zaživeli v trdno vpeti celoti; mnogi so uhajali logičnemu časovnemu narativu, v katerega jih je skušala spraviti uprizoritvena zasnova, mestoma se je tej težnji odpovedala tudi režija, ki je nihala med jasnim dogodkovnim okvirom in njegovim neutemeljenim razbitjem. Uprizoritev je zbujala predvsem vtis ukvarjanja z možnostjo scenske postavitve, kaj zares početi z besedilom in kako ga utemeljiti, pa je ostalo nerešeno – morda

pri tem niti Fassbinder ne ponudi kakšne odločnejše rešitve.

Ob vstopu gledalcev v dvorano je zabava že potekala, zdelo se je, da se ob poznih nočnih urah že preveša v svoj konec, kozarci so bili prazni, tla prekrita s konfeti, nekaj posameznikov zatopljenih v lasten svet pijanske utrujenosti. A kolikor je bila ta kaotičnost postkoitalnega eskapizma situacijsko jasna, je bila tudi težko natančno oprijemljiva. Na kakšni zabavi se je znašlo devet tako raznolikih oseb iz različnih okolij in generacij ter različnih kariernih profilov? Scenografija (Nastja Mihelj) je ujela le duha razdejanosti prizorišča, kostumografija (Jelena Proković), ki je segala od elegantne urejenosti do sproščenega mladostniškega udobja in seksualne izzivalnosti, je imela predvsem osebnotne poudarke.

Zabava se je ob aktivni spremljavi didžeja Murata nadaljevala in v nihajoči dinamiki dosegla nove vrhunce in padce. V zastavljeni viziji je prepričljivo delovala začetna, še živa energija valujočih plesnih teles, iz katere so v delni zamrznitvi kolektivnega opoja izstopali posamezni samogovori, morda je šlo le za neizrečene notranje slike, ki jih je magično sprožila bližina tujke iz vesolja. Ko se je množstvo prevesilo v neulovljiv tok posamičnih stikov in kratkih

dialogov med protagonisti, je kombinatorika neizbežno postala okorna in vse manj konsistentna. Ponujena vizura je uspešno izluščila oddaljeno, splošno podobo množstva in posameznikov, njihovi (ne)odnosi pa so ostali lebdeči. Tina Potočnik Vrhovnik je kot vesoljka Phoebe Zeitgeist, asociativna podoba junakinj iz znanstvenofantastičnih filmov, v učenju gibanja in besedičenja Zemljanov postopoma prebila svojo neizrazno opazovanje, a govor je ostal dovolj jasen znak nesporazuma, vmesne karikature gibalne intervencije so bile odvečen dodatek, ki je poudaril sploščeno razumevanje navidezne smešnosti teh tragičnih, ranjenih figur, potopljenih v navade lastnih komunikacijskih vzorcev, nezmožnih prebiti bolečino, ki spremlja tako samost kot bližino. Da bližina ni mogoča, samost pa ne vzdržna, je bilo jasno razvidno iz celotne odrske situacije, ki se je izpeljala v iz celote iztrgan in sporočilno neizrazit zaključek. Kar naenkrat je zabava postala uglajen kulturni dogodek 'finih' ljudi, ki je pokazal kvečjemu to, da tudi odkrita disfunkcionalnost zahteva svoj pravi kontekst, manj pa spregovori o brutalnih odnosih moči, ki sooblikujejo to konvencijo in nadzirajo njeno izvajanje. **NIKA ARHAR**

